

شهیتان و فریشتهکان

(نیشایا ۱۴ ، حزقیال ۲۸)

له وانه ی پابردودا، یه کهم نایه تی نووسراوه پیروزه کانمان خوینده وه که دهفهرموئ: له سهره تادا خودا ئاسمان و زهوی به دی هیئا. (په یادابوون ۱: ۱) زانیمان که هموو شتیک سهره تای هه یه تنها خودا نه بیټ. له سهره تادا، کاتی که هیچ شتیک له ژياندا نه بوو، تنها یه کیک ده ژیا. نه و یه کهش خودا بوو. تنها نه و بوونی هه بوو له سهره تادا. خودا په روه ردگاری تاهه تاییه. خودا گه وره یه و بی هاوتایه! خودا سهره تا و کوټایی نییه. پیویستی به هیچ نییه. سنورداریش نییه. خودا پوچه و ده توانی له یه کات له هه موو شوینیک بیټ. خودا بهرز و بلندتره له هه موو که سیک و شتیک. هه موو شتیک پر ده کاتوه. هه موو کهس و شتیک ده بینئ. هه موو شتیک ده زانی. تاکه خودایه، خودا گه وره! بویه نووسراوه پیروزه کان دهفهرموئ: **تنها نه و نهمره، له پروناکی نیشه جییه و کهس لئی نزیک ناپیته وه، نه وهی کهس نه بیبیه و ناتوانی بیبیت، بو نه وه پرز و توانای تاهه تای!** ئامین. (۱ تیموساوس ۶: ۱۶)

نه مپوش دهس به وانه ی سییه ممان ده کهین له نووسراوه کانی پیغه مبه ران. نیازمان وایه بروانین و بزانی ووشه ی خودا چیمان فی ر ده کات دهر باره ی فریشته کان و شهیتان. نایا ده زانی فریشته کان له کوئ وه هاتوون؟ یان شهیتان و جنوکه کان له کوئ وه هاتوون؟ نه م شتانه مان نه ده زانی نه گهر خودا پیمانی نه وتایه. به لام خودا له ووشه کانی خویدا دهر باره ی نه وان پیمان دهفهرموئ. له بهر نه وهش با به وردی سهرنجی نووسراوه پیروزه کان بدهین، بو نه وهی پاستی دهر باره ی فریشته کان و شهیتان بزانی.

نه م شته تان به بیر دینینه وه، له وهرزی خویندمان پښتانه پاست و ندروستی دیراسه تیک به پی کاتی رودان بو نووسینه کانی پیغه مبه ران ده کهین، له سهره تاوه بو کوټایی. بویه له وانه ی پابردودا، دیراسه تان دهر باره ی خودی خودا کرد، له بهر نه وهی خودا تاکه کهس بوو که بوونی هه بوو له سهره تادا. واله وانه ی داهاتودا ده خیندی نه وه ده کهین که چون خودا جیهان و نه و شتانه ی ناوی دروست کرد. به هه رحال، خودا پیش نه وهی مروټ و نه و دنیا یه ی که تیایدا ده ژین دروست بکات، شتیک تر هه بوو که له سهره تادا دروستی کرد، نه وهش فریشته کان بوو.

ووشه ی خودا شتی زورمان پی ده لیت دهر باره ی فریشته کان. نه مپو هه ول ده دین گرنه گرتین راستیه کان کورته کینه وه دهر باره ی نه م دروستکراوانه. ووشه ی خودا پیمان ده لیتن که کاتی خوئی، زور له مه و پیش، خودا، که پوچه، زور پوچی تری دروست کرد که پیان ده وتری فریشته کان. نووسراوه پیروزه کان دهفهرموئ، نایا هه موویان روچی خزمه تکارانه نین نپرداون بو خزمه ت؟ (عبرانییه کان ۱: ۱۴) خودا، له باره ی فریشتهش دهفهرموئ: (فریشته کانی کردوټه با و خزمه تکارانی بلپسه ی ناگر). (عبرانییه کان ۱: ۷) بویه، نووسراوه پیروزه کان فی رمان ده کات که فریشته کان، وه ک خودا پوچن. شیوازیان وه ک با و ناگر به راورد کراوه. ناتوانین با بینین. کهس ناتوانی دهس له ناگر بدات. فریشته کانی خودا نابه م شیوه یه ن. خودا جهسته ی وه کو ئیمه ی بو دروست نه کردوون. ئیمه ی مروټ له جهسته و پوچ دروست کراوین. له کاتیک دا فریشته کان تنها پوچن. بویه ناتوانین بیان بینین.

نایا خودا چه ن فریشته ی دروست کردوه؟ نووسراوه پیروزه کان چی دهفهرموئ دهر باره ی نه وه؟ دهفهرموئ خودا ژماره ییکی زور پوچی دروست کردوه، زور له وهی که که سیک بتوانی بیژمیرئ. له بهر زاییدا، له جزوری خودا، فریشته یه کی زور بوو... ژماره یان هه زار هه زار و ده هه زار ده بوو. (ناشکراکرنی عیسی مه سیح ۵: ۱)

خودای په روه ردگارمان گه وره یه! خودا، که بی سنوره، هه زاره ها و هه زاره ها فریشته ی جوان و باش و دانای بو خوئی دروست کردوه. نووسراوه پیروزه کان پیمان دهفهرموئ که فریشته کانی خودا هیزیک گه وره یان هه یه. زور له ئیمه به هیزترن. به لام نه وانیش وه که هه موو دروست کراوه کان سنوری خوین هه یه. نه وان خاوه نی هیزی بی پایان نین. ناتوانن به یه ک جار له هه موو جیگاییک بن و هه موو شتیک نازانن. نه وان تنها دروستکراون. تنها یه ک بی سنوره، نه وهش خودایه.

شنتیکې تر هه یه که ده بیټ بیزانین دهرباره ی فریشتهکان: کاتې خودا فریشتهکانی دروست کرد همموان دروستکراوی پیرۆز بوون. له سهره تادا، فریشته ی خرابه کار نه بوو. له سهره تادا، شهیتان (واتا نیلیس) هیشتان بوونی نه بوو. پوخی خرابه کاریش نه بوو، خودا هیچ فریشته ییکی خرابه کاری دروست نه کردوو. ده بیټ هم پاستیه له بیری خومان بچه سپینین: خودا ده توانی هممو شتیک بکات، تنها یه که شت نه بیټ، خودا ناتوانی شتی خراب بکات. با همهمان له یاد نه چیت. خودا ناتوانی شتی خراب دروست بکات له بهر نه وه ی خوی باشه. خودا ناتوانی هله بکات له بهر نه وه ی خودا ته واوه. گونا له لایه نی خوداوه نایات له بهر نه وه ی خودا پاک و پارسایه. ههر شتیک که خودا بیری لی بکاته وه یان بیلی یان بیکات، نه و باش و بیگه رده. ههر بویه نووسراوه پیرۆزه کان ده فهرمویت: **خودا به خرابه تاقی ناکریته وه، نهویش کهس تاقی ناکاته وه. (یاقوب ۱: ۱۲)** باشه، نه گهر وایه... خرابه کاری له کوئی وه هاتوو؟ ههر زوو وه لامی خودا ده بیستین، به لام یه کهم جار شنتیکې تر هه یه ده بیټ بیزانین دهرباره ی فریشتهکان.

بوچی خودا فریشتهکانی دروست کرد؟ نووسراوه پیرۆزه کان فیلمان دهکات که خودا فریشتهکانی دروست کرد بو نه وه ی له گهل خودا بن و خوشیان بوئی و بیپه رستن و خزمه تی بکن له ناو خووشی ناسماندا تاهه تا. خودا خاوه نی هممو فریشتهکانه چونکه نه و دروستی کردوون. نه وانیش هممو له مالی خودا ده ژین له سه روومان، له ناسمان، زور له پشتی مانگ و خور و نه ستره کان. نایا ده زانی که جیگاییکې تابه تی هه یه خودا لئی ده ژیت؟ نه وه پاسته، له وانه ی رابردووماندا زانیمان که خودا له هممو شوینیکه. هه روه ها نووسراوه پیرۆزه کان فیلمان دهکات که شوینیکې پیرۆزی سه رسوپه یتر هه یه له گهر دوون، پره له روونکی و جوانی، که خودا لئی ده ژیت و شکومه ندی ته وای خوی پشان ده دات لئی. نه وه نه و جیگایه یه که پیغه مبه رانی خودا پپی ده لئین جیگای حزوری خودا، یان ناسمان، یان به هشت. نه مه نه و جیگایه یه که خودا لئی ده ژیت له گهل فریشته پیرۆزه کان.

شنتیکې تر هه یه ده بیټ بیزانین دهرباره ی فریشتهکان، نه و هس نه مه یه: فریشتهکان هممو یه ک نین. هه ندیک له فریشتهکان جوانترو ژیرترین له وانه ی تر. هه ندیک له فریشتهکان چواره ووره ی ته ختی خودایان گرتوو له ناسمان. هه نیکې تریان یارمه تی خه لک ده دن و ده یان پارین. هه ندی فریشته ی تر وه ک جبرائیل و میکائیل، له به رده م خودا راده وستن و خودا بو جی به جی کردنی نه رکی تابه تی له جیهان ده یانیری. هه ندیکې تری فریشتهکان سه رکرده تی فریشته ی تر ده کهن. نایا هه رگیز گویت له ناوی (لوسیفر) بووه؟ ووشه ی خودا پیمان ده فهرمویت که کاتیک هه بووه که لوسیفر سه رکرده ی هممو فریشتهکان بووه. نه گهر چیروکی لوسیفر بزانی، نه و ده زانی خودی شهیتان له کوئی وه هاتوو.

نووسراوه پیرۆزه کان پیمان ده فهرمویت که کاتې خودا یه کهم جار فریشتهکانی دروست کرد، لوسیفر جوانترین و به هیترترین و ژیرترین فریشته بو له ناویان. ووشه ی لوسیفریش به مانای روون یان به شوق یان روونکی دیت. لوسیفر له چاو فریشتهکانی تر دا زانانو و ژیرتر و به هیتر و خاوه ن ده سه لاتی زیاتر بوو. خودا جوانی و زیره کیکی بی سنووری پی به خشی بوو. ده بویه لوسیفر خودای بیه رستایه، و خوشی ویستایه و به گوئی بکرده تاهه تا، له بهر نه وه ی خودا دروستی کردوو و به رکه تیکې زوری پی به خشی بوو. هه رچونیک بیټ، له نووسینهکانی پیغه مبه راندا ده خوینینه وه که پوژیک لوسیفر ناماقولی کرد به رامبه ر خودا و دلې پرپوو له شانازی. لوسیفر له دلې خویدا ووتی، **(سه رده کهوم بو ناسمانه کان له سه رووی نه ستره کانې خوداوه ته ختی خوم به رز ده که موه له سه ر کیوی ژوان داده نیشم... سه رده کهومه سه ر به رزاییه کانې هه ور وه ک هه ربه رزم لی دیت.) (نیشایا ۱۴: ۱۳، ۱۴)**

زور سه یه! لوسیفر، نه وه ی که هیچی تری نه بوو جگه له وه ی که خودا دابوی پیی، ویستی شکومه ندی خودای بالاده ست بدزی! و نه که تنها لوسیفر دژ به خودا راوه ستا، به لکو یه که له سه ر سیی فریشتهکانی به هشت پشتیان له خودای په روه رده گار کرد و شوینی لوسیفر که وتن له گونا. **(ته ماشای ناشکر کردنی عیسی مه سیح ۱۲: ۴ بکه)**

هرچونیک بیت، خدا خودایه، و هممو شتیکی دهزانی که لوسیفر و فریشتهکانی به نیازبون بیکه. هر وهک فیریبوین له وانهی رابردودا، که س ناتوانی به نهینی هیچ شتیکی بکات به رامبه ر خدا، چونکه خدا هممو شتیکی دهزانی پیش نه وهی ته نانهت رویدات! خدا نه و گوناوهی بینی که له ناو دللی لوسیفر و فریشتهکانی تر دا هه بوو که به دواي که وتن.

باشه، چی رویدا؟ خدا چی کرد؟ نایا خدا ریگای به لوسیفر دا که وا دژی وهستا جیگای بگری؟ نایا خدا له گوناوه خۆش ده بیت؟ نایا خدا ده توانی له گه ل گوناوهی شانازی و یاخیگریدا بژیته؟ هه رگیز! نووسراوهکانی پیغه مبه ران فیرمان ده که ن که خدا، خودای نیمه، پارسایه و ناتوانی ته ماشای خراپه کاری بکات. خدا ناتوانی له گوناوه خۆش بیت. شکومهندی خۆی به که س نادات. خدا بی هاوتایه، که سی ناتوانی جیگای بگریته وه! بویه، نووسراوه پیروژهکان ده فهرمویت که خدا لوسیفر و فریشته خراپه کارهکانی ده ر کرد له ناماده بوونی پارسای خۆی. لوسیفر و نه وانهی به دواي که وتن چی دی ناتوانن له به هشت بژین، له مالی خدا، له بهر نه وهی گوناویان کرد کاتی ویستیان جیگای خدا بگرن. بویه خدا لوسیفر و فریشته خراپه کارهکانی ده ر کرد. خدا، که پارسایه، ده بیت دادوهی و سزای نه وانه بداته وه که یاخی ده بن به رامبه ری.

له پاش نه وهی لوسیفر گوناوهی کرد، ناوه که ی گوزا. چی دی پی نه و ترا لوسیفر، نه وهی رووناکه، به لگو ناوی بوو به شهیتان. شهیتان به مانای که سیکی دژ دیت. لوسیفر بوو به دوژمنی خدا وهک نه وهش ده زانن شهیتان و فریشتهکانی هیشتا خدا و هر شتیکی باش رت ده که نه وه. ووشه ی خدا رت ده که نه وه و نکولی لی ده که ن. شهیتان دژ به خدا شه ر ده کات و هه ول ددات کوسپ بیئته سهر ریگا و پلانهکانی خدا. هه رچونیک بیت، خدا که دادوه ریکی گوریه، و که سیش ناتوانی له به رامبه ر نه ودا بیباته وه! هه ر وهک پیشینان ده لین (به ری پوز به بیژنگ ناگری)

نووسراوه پیروژهکان پیمان ده فهرمویت کاتی که خدا شهیتان و فریشتهکانی ده ر کرد، ناگری دوزهخی بویمان دروست کرد که هه رگیز ناکوژیته وه. پوزیک له پوزان خدا شهیتان و فریشتهکانی و هممو نه وانهی شوینیان ده که ون ده خاته ناو نه و ناگره وه. بویه، نووسراوه که شه و پوز تاهه تايه تازار ده درین. (ناشکرکردنی عیسی مه سیح ۲۰: ۱۰)

به لام نووسراوه پیروژهکان فیرمان ده کات که شهیتان هیشتا له ناو ناگری دوزهخ نییه. ووشه ی خدا ده فهرمویت که شهیتان له دنیا دایه و شه ر ده کات دژی خدا. بووه به تی که ده ر. ده یه وی ئیشی خدا تی که بدات. ده یه وی ت مرؤف که وا دروست کراوی خودایه له گه ل خۆی بباته دوزهخ وه. ووشه ی خدا ده فهرمویت که زوربه ی خه لک له ژیر کونترولی شهیتانان، به لام پی نازانن چونکه شهیتان هه ل خه له تی نه ره. بویه، نووسراوه پیروژهکان ده فهرمویت، شهیتان خۆی بو شیوهی فریشتهی رووناکي ده گوزپت.

(۲ کورنوس ۱۱: ۱۴) هه ر وهک پیشینان ده لین (گورگه له پیستی مه ردا) شهیتان هه ول ددات که مرؤف هه ل خه له تی نه بو نه وهی گوی نه دهنه ووشه ی خدا. بویه یه که له پیغه مبه رانی خدا نووسیویه تی، چاوکراوه بن و ئیشک بگرن، شهیتانی دوژمنتان وهک شیریکی به نه رنه ر ده سووپرته وه، ده گه ری به دواي یه کیک تا بیخوات. (۱ په ترؤس ۵: ۸) ووریا بن! شهیتان ده یه وی ت ویرانتان بکات هه تاهه تا!

به لام سوپاس و ستایش بو خدا! که ووشه ی خۆی پیمان به خشیه و تا بتوانین له هیزی شهیتان به دور بین. نووسراوه پیروژهکان ده فهرمویت، پاستی ده ناسن، پاستیش تازادتان ده کات. (یوحنا ۸: ۲۲) نایا نه و پاستیه ده زانی که ده توانی تازادت بکات له نامرازه سامناکهکانی شهیتان؟ با له یادمان نه چیت: شهیتان زور له نیمه ژیرتره. به لام خدا له شهیتان ژیرتر و داناتره. شهیتان له نیمه به هیتره، به لام خدا له و به هیز و بالاده ست تره. نایا ووشه ی راسته قینه ده زانی که ده توانی رزگارت کات له هیزی شهیتان؟ خه لکیکی زور حه ز نا که ن گویان له پاستی خدا بیت. باشه بوچی خه لک نایانه وی گویان له پاستی بیت؟ له بهر نه وهی شهیتان گومرایانی کردوه. شهیتان هانیا ن ددات که بروا به شتی ناحق بکن. بو دلنیا بوونیش، پاستی هه موو کاتیک خۆش نییه گویت لی

بيټ. چونكه (قسه ي هق په قه). هر چوڼيك بيټ، نه گهر راستي ووشه ي خدا بزاني و باوه پري پي بكه ي نه وا تو به دوور ده بيت له هيږي شهيټان. راستي خدا ده تواني خه لك له دروكاني شهيټان نازاد بكات. به لام ده بيت نه و راستيه بزاني و باوه پري پي بكه ي!

يخويندنه وه ووشه ي خدا چي ده فرمويټ: خوښه ويستان، پروا به هه موو پوچيک مه كهن، به لكو روچه كان تاقى بكه نه وه، بزاني تاييا له خدا وه يه، چونكه زور پيغه مبهري دروزن هاتوونه ته جيهان. (۱ يوچه نا ۴: ۱) پيشبينييه كان به سووك مه زانن، هه موو شتيك تاقى بكه نه وه، چي باشه ده ستي پيوه بگرن، له هه موو شيوه يه كي خراپه دوور بكه ونه وه. (۱ سالونيكى ۵: ۲۰-۲۲) تاييا به راستي ده زاني پيغه مبه راني خدا چييان نووسيوه؟ له ووشه ي راستي تي ده گه ي؟ تاييا پر به دل باوه پري پي ده كه ي؟

له وانه ي داهاتوو بو نه وه ي ديراسه تي چوڼيه تي درووستكردي خدا بو دنيا بكه ين.

خدا به ره كه تي خو ي به سه رتانا بباريني كاتي ده روانه نه هم به لينه سه رسورپه ينه ره ي ووشه كه يدا كه ده فرمويټ: راستي ده ناسن، راستي نازادتان ده كات. (يوچه نا ۸: ۳۲)

گرنگترين پرسيا ره كان بو نه م وانه يه:

۱. تاييا ده زاني فريشته كان له كو ي وه هاتوون؟
۲. تاييا ده زاني شهيټان و جنو كه كان له كو ي وه هاتوون؟
۳. تاييا خدا چهن فريشته ي درووست كرووه؟
۴. بوچي خدا فريشته كان ي درووست كرو؟
۵. تاييا ده زاني كه جيگاييكي تاييه تي هه يه خدا لبي ده ژيت؟
۶. تاييا هه رگيز گو يټ له ناوي (لوسيفير) بووه؟
۷. تاييا خدا پښتو به لوسيفير دا كه وا دري وه ستا جيگاي بگري؟ تاييا خدا له گونا ه خوښ ده بيت؟
۸. تاييا نه و راستيه ده زاني كه ده تواني نازاد بكات له نامراه سامنا كه كان ي شهيټان؟
۹. تاييا ووشه ي راسته قينه ده زاني كه ده تواني رزگارت كات له هيږي شهيټان؟
۱۰. بوچي خه لك نايانه وي گو ييان له راستي بيټ؟
۱۱. له ووشه ي راستي تي ده گه ي؟ تاييا پر به دل باوه پري پي ده كه ي؟

پښتو ژبې د دروستۍ:

وهري خو يندنه وه ي كتابي پيروز (۲۰۱۶)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

به ره م هي نه ر: كومه له ي پښتو راستو دروستي

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org

هم خو يندنه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خه ش كراوه ته.